

Evropska konvencija o izručenju

(ETS Br. 24)

1 Izvještaj s obrazloženjima

Ovaj tekst predstavlja revidirano izdanje povjerljivog izvještaja s obrazloženjima Evropske konvencije o izručenju, ponuđene državama članicama Vijeće Evrope na potpisivanje u decembru 1957. godine.

Događaji i dešavanja koji su uslijedili nakon tog datuma, a koji imaju utjecaja na sadržaj izvještaja navedeni su u fusnotama. Pored toga, prvobitni izvještaj doživio je manje izmjene i dopune s ciljem očuvanja anonimnosti mišljenja vlada i pojedinaca iskazanih tokom izrade Konvencije.

Nadati se je da će ovaj tekst omogućiti lakše razumijevanje širih razmatranja koja su dovela do konačnog teksta Konvencije koja je stupila na snagu 18. aprila 1960.g.

2 Uvod

1. Dana 8. decembra 1951. godine, tokom svoje 37. sjednice, Konsultativna skupština Vijeća Evrope usvojila je Preporuku (51) 16, "o pripremnim mjerama koje treba poduzeti kako bi se postiglo zaključivanje Evropske konvencije o izručenju".

2. Komitet ministara Vijeća Evrope je, nakon što je razmotrio ovu preporuku i dobio odgovore od vlada o poželjnosti zaključivanja Evropske konvencije o izručenju i njenom mogućem obliku i sadržaju, u svojoj Rezoluciji (53) 4 naložio Generalnom sekretaru da sazove sjednicu Komiteta vladinih eksperata s ciljem razmatranja Preporuke (51) 16, s posebnim osvrtom na:

"mogućnost utvrđivanja određenih principa izručenja koji će biti prihvatljivi svim članicama Vijeća, te pitanje da li ovi principi treba da budu provedeni kroz uspostavu jedne multilateralne konvencije o izručenju ili trebaju jednostavno poslužiti kao osnov za 'rezerviranje' bilateralnih konvencija."

3. Komitet eksperata je na sastanku održanom u Strasbourg u periodu od 5. do 9. oktobra 1953. godine, pod predsjedavanjem g. William-a Fay-a (Irska), ustanovio da postoji značajan nivo saglasnosti oko principa koji treba da regulišu izručenje, te je stoga zaključio da bi se ovi principi mogli ugraditi u odgovarajući instrument multilateralnog ili bilateralnog karaktera.

4. Skupština je u međuvremenu nastavila sa svojim radom i usvojila novu Preporuku 66 (1954), u kojoj Komitetu ministara predlaže:

1. da Komitetu vladinih eksperata naloži da nastave s radom kako bi se zaključila Evropska konvencija o izručenju i u nju ugradili članovi koje je izradila Komisija za pravna i administrativna pitanja a odobrila Skupština, koji se nalaze u prilogu ovoj preporuci;

2. da se, u svjetlu rezolucije koju je usvojio Komitet ministara na svojoj 9.-oj sjednici u avgustu 1951. godine, s ciljem potpisivanja parcijalnih ugovora, ovaj posao nastavi čak i ako kasnije bude izgledalo da određene države članice neće moći pristupiti takvoj konvenciji;

3. da, u slučaju da Komitet eksperata bude smatrao da je potrebno izvršiti važne izmjene u pogledu sadržaja ovih članova, o takvim predloženim izmjenama treba raspravljati na zajedničkim sastancima između odgovarajuće potkomisije Komisije za pravna i administrativna pitanja, s jedne strane, i Komiteta vladinih eksperata ili njegovog potkomiteta, s druge strane, kako bi se postiglo rješenje prihvatljivo za obje strane;

4. da tekst prijedloga Evropske konvencije treba dostaviti Skupštini radi davanja mišljenja prije nego ga Komitet ministara konačno odobri.

5. Na osnovu prvog izvještaja Komiteta eksperata, Komitet ministara mu je u Rezoluciji (54) 24 naložio da razmotri Preporuku Skupštine 66 (1954) s ciljem:

(a) izrade nacrt modela *bilateralne* konvencije za one članice koje se ne bi zajednički obavezivale u sklopu multilateralne konvencije o izručenju, i

(b) izrade nacrt *multilateralne* konvencije o izručenju, s tim da se podrazumijeva da takva konvencija treba članicama koje je ne potpišu ostaviti mogućnost da joj kasnije pristupe ako to budu željele.

U ovoj rezoluciji Komitet ministara se također složio da se održi rasprava o zaključcima Komiteta eksperata između članova komiteta i nadležne potkomisije skupštinske Komisije za pravna i administrativna pitanja.

6. Komitet eksperata je održao još dvije sjednice u Strasbourg u periodu od 31. januara do 9. februara 1955. godine, i u periodu od 15. do 25. februara 1956. godine pod predsjedavanjem g. Mamopoulos-a (Grčka). Gospodin William Fay, koji je predsjedavao prvom sjednicom, nije učestvovao u radu posljednje dvije sjednice pošto je imenovan za ambasadora Irske u Francuskoj.

7. Dana 23. septembra 1955. godine, sazvan je zajednički sastanak potkomiteta eksperata i nadležne skupštinske potkomisije oko kojeg su se ministri saglasili u Rezoluciji (54) 24, radi rasprave o preliminarnom nacrtu multilateralne konvencije kojeg su izradili eksperti na svom drugom zasjedanju. Komitet ministara je na svojoj trećoj sjednici raspravljaо o prijedlozima iznesenim na zajedničkom sastanku.

Na svojoj 52. sjednici (septembar 1957.) na nivou zamjenika ministara, Komitet ministara je donio odluku da Multilateralnu evropsku konvenciju o izručenju ponudi članicama na potpisivanje.

8. Ovaj izvještaj sastoji se od slijedećeg:

(a) općih napomena o postupku rada komiteta;

(b) komentara na članove Multilateralne evropske konvencije o izručenju i kratkom prikazu tema o kojima je raspravljano ali koje nisu uključene u ovu Konvenciju;

(c) teksta Multilateralne evropske konvencije o izručenju.

3   Opća razmatranja

9. Delegacije su vodile široku raspravu oko toga da li da daju prednost modelu bilateralne konvencije ili multilateralnoj Evropskoj konvenciji o izručenju.

Tokom izrade nacrtu konvencije postalo je očigledno da se zauzimaju dva različita pristupa određenim principima koji treba da uređuju pitanje izručenja. Ova različita stajališta, za koja se pokazalo da se ne mogu izmiriti, su od velike važnosti, a posebno s aspekta doktrine. Jedno od njih ide linijom tradicionalnog mišljenja da je glavni cilj suzbijanje kriminala te da stoga izručenje treba olakšati. Drugo unosi humanitarne aspekte te tako nastoji ograničiti primjenu zakonskih propisa o izručenju.

10. Određeni eksperti izrazili su sklonost ka bilateralnim konvencijama o izručenju. Oni su zauzeli stav da bi se ova stvar bolje rješavala ugovorom koji se ograničava na odnose između dvije zemlje, jer zahtijeva uzimanje u obzir posebnih geografskih, političkih i pravnih interesa.

11. Drugi eksperti nisu imali primjedbi na izradu nacrtu multilateralne konvencije, ali su smatrali da ona samo treba da postavi široke principe koji uređuju izručenje i neka procesna pravila. Ovakva multilateralna konvencija bi mogla pružiti opći osnov za izručenje, a sve stvari koje nije obuhvatila bi se mogle riješiti bilateralnim ugovorima.

12. Drugi eksperti su, međutim, bili za izradu nacrtu Evropske multilateralne konvencije koja bi sadržala detaljne odredbe. Smatrali su da bi takva konvencija bila od velikog interesa za države članice jer bi propisala zajednička pravila o izručenju koja bi države mogle dalje dopunjavati ili razrađivati u bilateralnim ugovorima. Ova konvencija bi također imala i prednost u tome što bi u određenoj mjeri koordinirala i standardizirala propise koji uređuju izručenje u državama članicama a bila bi u potpunosti uskladena s odredbama Člana 1 Statuta Vijeća Evrope. Multilateralna konvencija je trebala biti tako napisana, kao što je i Komitet ministara jasno istakao u naprijed navedenoj rezoluciji, da države koje je nisu mogle odmah potpisati mogu naknadno da joj pristupe. Komitet je također razmatrao mogućnost da se omogući stavljanje rezervi kako bi se onim državama članicama čiji zakoni su takvi da bi teško mogli prihvati neke odredbe, olakšalo prihvatanje konvencije.

13. Jedan ekspert iz skandinavskih zemalja je, na osnovu priprema koje se u skandinavskim zemljama trenutno vrše oko novih propisa o izručenju, objasnio novu teoriju po ovom, naprijed navedenom pitanju, koja se u određenim aspektima znatno razlikuje od ortodoksnih principa koje velika većina drugih država još uvijek vjerno slijedi. U ovoj fazi njihovog rada, stav skandinavskih zemalja je taj da, mada se slažu s određenim općim propisima koji uređuju postupak izručenja, zamoljena država treba zadržati pravo da u posljednjoj instanci, u skladu s okolnostima, odluči o tome da li će odobriti izručenje ili, s druge strane, tražena osoba treba biti procesuirana na njenoj vlastitoj teritoriji. Tada bi ortodoksne konvencije o izručenju između ovih zemalja zamijenio jedinstveni zakon donesen u svakoj od njih koji bi definirao uvjete pod kojima bi se izručenje u pravilu odvijalo, s posebnim osvrtom na potrebu zaštite prava pojedinca. Novi propisi bili bi zasnovani na međusobnom povjerenju i želji raznih država da blisko sarađuju u borbi protiv kriminala. Ove propise je bilo moguće izraditi zbog velike sličnosti krivičnih zakona skandinavskih zemalja u definiranju krivičnih djela i raspona izrečenih kazni. On je zaželio državama članicama Vijeća Evrope da uvedu sličan sistem, što on smatra sasvim mogućim zahvaljujući istovjetnosti osnovnih koncepata krivičnog prava.

Kako se s ovim prijedlozima nije složila većina eksperata, skandinavski eksperti su izrazili spremnost da razmotre zaključenje konvencija o izručenju tradicionalnog tipa, tj. konvencija koje podrazumijevaju obavezu izručenja u posebnim slučajevima pod uvjetom da te konvencije dozvole da se uzimaju u obzir određene izuzetne okolnosti, tako da bi, naprimjer, u datom slučaju izručenje moglo biti odbijeno iz nužnih razloga humanitarne prirode. Ova razmatranja su ih navela na to da predlože da zamoljena država treba imati pravo da traži dodatne dokaze ako smatra da su ti dodatni dokazi neophodni kako bi se utvrdilo da je tražena osoba vjerovatno počinila to djelo. Ovaj stav skandinavskih eksperata ni na koji način ne sugerira da oni ne priznaju važnost izručenja kao sredstva za suzbijanje kriminala, nego da iskustvo pokazuje da je poželjna izvjesna fleksibilnost u principima koji uređuju izručenje.

Stoga je jedan od ovih eksperata želio da se slijedeće odredbe nađu i u modelu Bilateralne konvencije i u Multilateralnoj konvenciji:

(a) "Član 6 (a)

Ako postoji vjerovatnoća da će uslijed hapšenja i predaje neka osoba imati izuzetno teške posljedice, i time izazvati zabrinutost iz humanitarnih razloga, a naročito zbog starosne dobi ili zdravstvenog stanja te osobe, izručenje se može odbiti."

(b) "Član 12, stav 3

Kada se zahtjev za izručenje odnosi na osobu protiv koje se vodi postupak ili koja je osuđena u odsutnosti, zamoljena strana može od strane moliteljice zahtijevati da joj dostavi dokaze koji pokazuju da je tražena osoba vjerovatno počinila određeno krivično djelo. Ako se čini da su ovi dokazi nedovoljni, izručenje se može odbiti."

14. Mada ove odredbe komitetu nisu bile prihvatljive, odlučeno je da se spomenu u fusnoti uz odgovarajuće članove i da se uključe u tumačenje ovih članova. Također je dogovoren da bi se u Multilateralnoj konvenciji mogla formulirati rezerva u ovom smislu kako bi se omogućilo najvećem mogućem broju država da joj pristupi.

15. Komitet je zatim pristupio radu na izradi Konvencije. Nacrt kojeg je izradila Skupština pokazao se vrlo korisnim i mnogi članovi nacrta Konvencije kojeg su izradili eksperti zasnovani su na ovom tekstu.

4 Komentar članova Multilateralne konvencije o izručenju

Član 1 (Obaveza izručenja)

Ovaj član uzet je iz Bilateralne konvencije koju su zaključile Francuska i Savezna Republika Njemačka 23. novembra 1951. godine. U njoj se strane ugovornice u principu obavezuju da će primjenjivati odredbe Konvencije. Tako ovaj član ima opći utjecaj na Konvenciju u cjelini.

Izraz "nadležni organi" u tekstu na engleskom jeziku odgovara izrazu *autorités judiciaires* u tekstu na francuskom jeziku. Ovi izrazi obuhvataju sudstvo i javno tužilaštvo, ali isključuju policijske organe.

Član 2 (Djela za koja je dozvoljeno izručenje)

Stav 1 propisuje djela za koja je u principu dozvoljeno izručenje. To moraju biti djela kažnjiva prema zakonima zamoljene strane i strane moliteljice..

Ovaj stav utvrđuje princip obaveznog izručenja. Zamoljena strana nema diskreciono pravo da odobri ili odbije izručenje. Međutim, ovo pravilo je uvjetovano daljim odredbama koje predviđaju određene izuzetke.

Kazna je određena na "maksimalan period od *najmanje godinu dana*". To je bilo moguće jer zemlje koje su bile za maksimalan period od više od godine dana mogu isključiti djela za koja je propisana kazna zatvora u trajanju od godinu dana u skladu s odredbama stavova 3, 4 i 5 ovog člana, ako prema njihovim zakonima izručenje za ova djela nije dozvoljeno. One također u ovom pogledu mogu izraziti rezervu u skladu s odredbama Člana 26. Na taj način se smanjenjem raspona kazni dao veći prostor za izručenje.

Drugi dio ovog stava odnosi se na slučaj osobe koja je već osuđena. U tom slučaju, trajanje kazne mora biti određeno, s tim da mora biti ispunjen uvjet predviđen u prvom dijelu ovog člana da djelo mora biti kažnjivo određenom kaznom prema zakonima zamoljene strane i strane moliteljice. Time se izručenje još više ograničava, međutim to se može opravdati ako se žele isključiti određena lakša djela. Ovaj dio ovog člana govori o izručenju osobe koja je osuđena na osnovu odluke suda i koja nije iznijela odbranu.

Neki eksperti su smatrali potrebnim da se u ovom stavu uključe riječi „ili smrtnom kaznom“ kako bi se eksplicitno pokazalo da njegove odredbe ne isključuju strožiju kaznu, a posebno smrtnu, dok su drugi smatrali da bi bilo suvišno to dodavati.

Stav 2 omogućuje stranama da odobre izručenje za djelo kažnjivo zatvorskom kaznom od manje od godinu dana ako se istovremeno traži izručenje i za to djelo i za drugo djelo koje je kažnjivo zatvorskom kaznom od najmanje godinu dana. Ovdje se radi o pitanju „dopunskog“ izručenja koje se može odobriti za lakše krivično djelo a da se time ne prekrše pravila o specijalnosti. U tom smislu jedna delegacija je istakla da razlozi za neizručenje u slučaju određenih lakših krivičnih djela (prekomjerne teškoće za optuženog, teškoće i troškovi postupka izručenja) više nisu valjani ako se tražena osoba izručuje zbog teškog krivičnog djela. U tom slučaju dotična osoba ne bi trebala izbjegći krivično gonjenje za lakša djela koja je također počinila. Pored toga, dopunsko izručenje bi sudovima države moliteljice omogućilo da uzmu u obzir sva djela za koja je izručena osoba optužena i na taj način donesu sveobuhvatnu presudu protiv te osobe. Tako izrečena kazna bi u nekoliko država bila manja od zbiru kazni koje bi mogle biti izrečene za svako pojedinačno djelo. Zahvaljujući svom dopuštajućem karakteru, ova odredba je prihvaćena od strane svih eksperata.

Stav 3 predviđa prvi izuzetak od pravila izručenja tako što dozvoljava stranama da iz područja primjene Konvencije isključe djela za koja njihovi zakoni ne dozvoljavaju izručenje, premda su navedena u odredbama Člana 1. Stav 3 se prvenstveno odnosi na zemlje koje su usvojile sistem spiskova krivičnih djela za koja je dozvoljeno izručenje, ali se odnosi i na one zemlje koje nisu usvojile ovaj sistem i čiji zakoni ne dozvoljavaju izručenje za određena djela ili kategorije djela.

Prema *Stavu 4*, strana koja želi iskoristiti mogućnost koju daje stav 3 obavezna je Generalnom sekretaru Vijeća Evrope dostaviti ili listu krivičnih djela za koja je

dozvoljeno izručenje ili listu krivičnih djela za koja je izručenje nije dozvoljeno. Dotična strana dostavlja jednu ili drugu listu u skladu sa sistemom koji je usvojen u njenom domaćem pravu.

Stav 5 predviđa da strana koja želi zabraniti izručenje i za bilo koja druga krivična djela mora o tome obavijestiti Generalnog sekretara Vijeća Evrope. Za druga djela može se u skladu s tim izjaviti da ne podliježu izručenju. Međutim, ta izjava bit će važeća u odnosu na neku drugu stranu jedino ako se o njoj obavijesti Generalni sekretar.

Stav 6 može se smatrati indirektnim pozivom na smanjenje broja krivičnih djela za koja nije dozvoljeno izručenje.

Stav 7 omogućuje svakoj strani da primjeni reciprocitet u vezi sa svim krivičnim djelima koja su isključena iz područja primjene ove Konvencije u skladu s ovim Članom.

Odredbe stavova 3, 4 i 5 su zasnovane na odredbama Člana 6 i 14 Evropske konvencije o naseljavanju koje se odnose na ograničenja u korištenju prava i zanimanja.

Član 3 (Politička krivična djela)

Stav 1 zabranjuje izručenje za politička krivična djela ili djela povezana s političkim krivičnim djelima. On omogućuje zamoljenoj strani da ocijeni da li je neko djelo političko ili ne. Pošto ovu odredbu zbog njenog obvezujućeg karaktera nisu prihvatile sve delegacije, komitet je odlučio da se u odnosu na nju može izraziti rezerva u skladu sa Članom 26.

Stav 2 omogućuje zamoljenoj strani da odbije izručenje zbog krivičnog djela iz općeg prava ako smatra da je zahtjev za izručenje izdat u svrhu gonjenja ili kažnjavanja osobe zbog njene rasne pripadnosti, vjere, državljanstva ili političkog uvjerenja. Zamoljena strana može zauzeti isti stav ako smatra da bi položaj tražene osobe mogao biti ugrožen iz političkih razloga.

Stav 3 predviđa da se pokušaj lišavanja života šefa države ili člana njegove porodice ne smatra političkim krivičnim djelom. U takvom slučaju izručenje je obavezno. Pošto neki eksperti nisu prihvatili ovaj stav, prihvaćeno je da vlade u skladu s odredbama Člana 26 trebaju imati pravo da izraze rezerve u ovom pogledu.

Pojašnjeno je da se šefovi njemačkih saveznih pokrajina (*Länder*) ne smatraju "šefovima država" u smislu stava 3.

U tekstu se nigdje ne spominje pokušaj lišavanja života člana vlade, pošto se ovakva krivična djela obično ne spominju u konvencijama o izručenju. Ona su, naravno, obuhvaćena stavom 1 ovog Člana, prema kojem zamoljena strana mora odbiti izručenje ako smatra da je počinjeno krivično djelo političko djelo, ali ga mora odobriti ako smatra da djelo nije političko, a da su ispunjeni uvjeti Člana 2 Konvencije.

Stav 4 predviđa da ovaj Član neće utjecati na obaveze koje su strane eventualno preuzele ili će preuzeti prema bilo kojoj drugoj međunarodnoj konvenciji. Ovdje se posebno misli na četiri Ženevske konvencije potpisane 1949. godine, i na Konvenciju o sprječavanju genocida.

Član 4 (Vojna krivična djela)

Ovaj član zabranjuje izručenje za čisto vojna krivična djela, ali se izručenje mora odobriti za krivično djelo iz općeg prava koje počini pripadnik oružanih snaga ako su ispunjeni uvjeti iz Konvencije.

Član 5 (Fiskalna krivična djela)

Tekst ovog člana stranama dopušta izručenje za fiskalna krivična djela ako tako među sobom odluče. Dakle, neophodan je prethodni dogovor među stranama. Nije bilo moguće ovom članu dati takvu formu koja bi bila više obavezujuća za strane jer je rasprava pokazala da postoji znatna razlika u zakonima različitih država u pogledu ovakvih djela. Takvo izručenje, međutim, mora podlijegati uvjetima propisanim Konvencijom. Dato krivično djelo tako, u skladu sa Članom 2, mora biti kažnjivo i prema zakonu zamoljene strane i prema zakonu strane moliteljice. Ovaj tekst Člana 5 zasnovan je na primjeru Člana 6 Francusko-njemačke konvencije o izručenju.

Stranama je ostavljeno da odrede koje značenje će dati riječi "odluče", koja bi se mogla jednakodobno odnositi i na ugovor koji zahtijeva ratifikaciju i na čistu razmјenu pisama ili bilo kojeg drugog akta koji bi se mogao smatrati zajedničkom odlukom.

Član 6 (Izručenje vlastitih državljana)

Stav 1 omogućuje izručenje vlastitih državljana ako to nije u suprotnosti sa zakonima zamoljene države. Međutim, čak i u tom slučaju zamoljena država nije obavezna da izruči vlastite državljanine nego ima mogućnost da odobri ili odbije njihovo izručenje.

Konstatovano je da je u nekoliko država zabranjeno izručenje vlastitih državljanina, dok je u drugim ono dozvoljeno.

Komitet se složio da strane, u trenutku potpisivanja Konvencije ili polaganja instrumenta ratifikacije, mogu dati posebnu izjavu kojom će definirati šta za nju znači izraz "državljanin". Također je odlučeno da se državljanstvo određuje u vrijeme donošenja odluke o izručenju.

Ako jedna strana smatra da izručenje vlastitih državljanina treba podlijegati pravilu reciprociteta, ona prema mišljenju komiteta treba izraziti rezervu u tom smislu u skladu s odredbama Člana 26.

Prema *stavu 2* Člana 6, ako zamoljena strana ne želi izručiti traženu osobu na osnovu toga što se radi o vlastitom državljaninu, ona je obavezna da na zahtjev strane moliteljice taj slučaj preda nadležnim organima. Postupak se provodi jedino ako nadležni organi smatraju da je to prikladno.

Jedan ekspert je, uzimajući u obzir to da je u interesu pravde poželjno da se provede postupak protiv neizručenih državljanina, predložio slijedeću formulaciju Člana 6, stav 2:

"Ako se na taj način odbije izručenje ovih osoba, zamoljena strana je dužna provesti postupak protiv njih u skladu s postupkom koji bi bio proveden da je krivično djelo počinjeno na njenoj vlastitoj teritoriji."

Ovaj prijedlog su podržala još dva eksperta, ali ga komitet nije usvojio.

Predloženo je da se princip iznesen u stavu 2 proširi kako bi obuhvatio i druge slučajeve u kojima je izručenje odbijeno. Međutim, nekoliko eksperata je to smatralo nepotrebnim jer ako jedna država obavijesti drugu o tome da je neka osoba na njenoj teritoriji počinila određena krivična djela, ova druga država će *ipso facto* provesti istragu kako bi ustanovila postoji li osnov za postupak protiv te osobe.

Jedan ekspert je predložio da se usvoji slijedeća formulacija Člana 6 (a):

"Ako postoji vjerovatnoća da će uslijed hapšenja i predaje neka osoba imati izuzetno teške posljedice, i time izazvati zabrinutost iz humanitarnih razloga, a naročito zbog starosne dobi ili zdravstvenog stanja te osobe, izručenje se može odbiti."

Ovaj prijedlog je zasnovan na humanitarnim razlozima, ali ga komitet nije usvojio. Odlučeno je da se u pogledu ovog pitanja može izraziti rezerva u skladu s odredbama Člana 26, a ova rezerva bi se, s obzirom na njen prilično generalni karakter, možda mogla izraziti pozivanjem na Član 1 Konvencije.

Član 7 (Mjesto izvršenja)

Stav 1 dozvoljava strani da odbije izručenje za djelo koje je u cijelosti ili dijelom počinjeno na njenoj teritoriji ili na mjestu koje se smatra njenom teritorijom. Prema ovom stavu, zamoljena strana je ta koja u skladu sa svojim zakonom određuje da li je djelo u cijelosti ili dijelom počinjeno na njenoj teritoriji ili na mjestu koje se smatra njenom teritorijom. Tako se naprimjer, krivična djela počinjena na brodu ili avionu zamoljene države mogu smatrati djelima počinjenim na teritoriji te strane.

Stav 2 je uključen kako bi se uzeo u obzir zakon zemalja koje ne dozvoljavaju izručenje za djelo počinjeno izvan teritorije strane moliteljice. Ovaj stav predviđa da se izručenje mora odobriti ako je djelo počinjeno izvan teritorije strane moliteljice, osim ako zakoni zamoljene strane ne dozvoljavaju krivično gonjenje za djelo iste vrste počinjeno izvan njene teritorije ili ako ne dozvoljavaju izručenje za djelo koje je predmet zahtjeva.

Prema odredbama Člana 26, može se izraziti rezerva u odnosu na ovaj stav, uz postavljanje uvjeta reciprociteta.

Član 8 (Postupak koji se vodi zbog istih djela)

Prema ovom članu, koji se općenito odnosi na djela počinjena izvan teritorije zamoljene strane, izručenje se može odbiti ako zamoljena strana protiv tražene osobe već vodi postupak za djela za koja se traži izručenje.

Jedan ekspert je rekao da kada neka strana primi zahtjev za izručenje ona još uvijek može sama pokrenuti postupak protiv tražene osobe ako je pokretanje postupka za dato djelo dozvoljeno njenim zakonima. Tada ona može odbiti izručenje, ali mora pokrenuti postupak prije donošenja odluke kojom se odbija izručenje. Sve delegacije su usvojile ovakvo tumačenje ovog člana.

Postupak naveden u ovom članu treba shvatiti u najširem smislu riječi, uključujući sudske pozive, hapšenje i sve druge sudske postupke.

Član 9 (*Non bis in idem*)

Prva rečenica u ovom članu, koja je obavezujuća, odnosi se na slučaj osobe protiv koje je donesena konačna presuda, odnosno koja je oslobođena, pomilovana ili osuđena. Stoga izručenje treba odbiti jer više nije moguće obnoviti postupak, pošto je data presuda dobila status *res judicata*.

Riječ "konačna" upotrijebljena u ovom članu znači da su iscrpljena sva sredstva žalbe. Podrazumijevalo se da se presuda suda ne smatra konačnom presudom niti presudom *ultra vires*.

Druga rečenica, koja je dopuštajuća, odnosi se na slučaj osobe u odnosu na koju je donesena odluka da se prekine ili obustavi postupak, naročito slučaj u kojem je donesena odluka da ne postoje osnovi za krivično gonjenje (*ordonnance de non-lieu*). U ovim okolnostima, izručenje se može odbiti, ali u slučaju novih činjenica ili drugih stvari koje mogu utjecati na presudu, ova odredba se ne može primijeniti i ta osoba se mora izručiti osim ako zamoljena strana ne vodi postupak protiv nje prema odredbama Člana 8.

Komitet eksperata nije predviđao slučaj osobe protiv koje se vodi postupak i osobe kojoj je izrečena konačna oslobađajuća ili osuđujuća presuda iz razloga što su sve države članice Vijeća u svom domaćem pravu usvojile princip *non bis in idem*.

Član 10 (Zastara)

Prema odredbama ovog člana, koje su obavezujuće, izručenje se odbija u slučaju kada je, prema zakonu zamoljene strane ili strane moliteljice, stečen imunitet od krivičnog gonjenja na osnovu zastare. U obzir se uzima zakon obje ove države.

Većina eksperata je smatrala da zamoljena strana ne treba utvrđivati da li je stečen imunitet na teritoriji strane moliteljice na osnovu zastare, nego treba zahtijevati direktno od strane moliteljice da doneše odluku o ovom pitanju.

Član 11 (Smrtna kazna)

Prema ovom članu, izručenje se može odbiti ako je zakonom strane moliteljice propisana smrtna kazna za krivično djelo koje je počinila osoba čije izručenje se traži, a ako smrtna kazna nije propisana zakonima zamoljene strane. Zamoljena strana, međutim, može odobriti izručenje ako strana moliteljica pruži takve garancije koje bi se mogle smatrati zadovoljavajućim o tome da smrtna kazna neće biti izvršena. Date garancije se mogu razlikovati od države do države, a čak i od slučaja do slučaja. Može se, naprimjer, raditi o formalnom obećanju da neće izvršiti smrtnu kaznu, o obećanju da će šefu države preporučiti da se smrtna kazna ublaži, o jednostavnoj izjavi s ciljem davanja takve preporuke ili o obećanju da će vratiti izručenu osobu u slučaju da ona bude osuđena na smrt. U svakom slučaju, odluku o tome da li su date garancije zadovoljavajuće donosi zamoljena strana.

Član 12 (Zahtjev i prateća dokumentacija)

Stav 1 ovog člana odnosi se na način podnošenja zahtjeva za izručenje. Predviđeno je da se zahtjev podnosi diplomatskim putem. Međutim, također je predviđeno da strane neposrednim dogовором mogu dogovoriti i druge načine

podnošenja, čime se zapravo dozvoljava direktna komunikacija između Ministarstava pravde države moliteljice i zamoljene države ili preko konzulata.

Stav 2 u podstavovima (a), (b) i (c) propisuje dokumentaciju koju je strana moliteljica dužna dostaviti uz svoj zahtjev, te informacije koje mora pružiti. neki eksperti su smatrali da neki organ pravosudnog karaktera treba izdati nalog za hapšenje ili neki drugi nalog s istim učinkom. Ovo proističe iz Člana 1, u kojem se strane obavezuju da će izručiti osobe protiv kojih nadležni organi strane moliteljice vode postupak ili ih traže.

Primjećeno je da se u samom zahtjevu obično ne daje opis tražene osobe, nego se on prilaže kao zaseban dokument.

Tokom rasprave o Članu 12, utvrđeno je da većina država zastupljenih u Komitetu eksperata ne izručuje traženu osobu prije nego što pravosudni organ doneše odluku o tome.

Član 13 (Dodatne informacije)

Ovaj član ne zahtijeva nikakav poseban komentar.

Član 14 (Princip specijalnosti)

Stav 1 ovog člana utvrđuje princip da se protiv izručene osobe ne može voditi postupak niti se ona može osuditi ili lišiti slobode za neko drugo krivično djelo osim onog na osnovu kojeg je izručena. Podstavovi (a) i (b) ovog stava navode slijedeće izuzetke od ovog principa:

Podstav (a): Ako zamoljena strana da svoju saglasnost, izručenje se može proširiti i na druga djela. Kako bi dobila ovu saglasnost, strana moliteljica mora podnijeti zahtjev uz koji prilaže istu dokumentaciju koja se prema Članu 12 prilaže uz zahtjev za izručenje, te zvanični sudski zapisnik sa izjavama izručene osobe. U nekim zemljama izjava izručene osobe u vezi novog djela koje joj se stavlja na teret predstavlja dio zakonskog postupka te bi se moglo smatrati da predstavlja kršenje principa specijalnosti. Međutim, čini se da je neophodno da izručena osoba dobije priliku da da izjavu u vezi nove optužbe prije donošenja bilo kakve odluke o proširenju u pogledu novog djela. Pošto podstav (a) izričito propisuje da se mora sačiniti službeni zapisnik s izjavama izručene osobe, komitet je jednoglasno smatrao da nema primjedbe uzimanju takvih izjava.

Treća rečenica u ovom podstavu propisuje da je, ako iz zahtjeva i dokumentacije koju je podnijela strana moliteljica proizlazi da krivično djelo za koje se traži izručenje potпадa pod područje primjene ove Konvencije, zamoljena strana dužna da da saglasnost za takvo izručenje.

Dogovoreno je da se riječi "ako strana koja ga je izručila da svoju saglasnost" u podstavu (a) mogu primjeniti i na odredbe Člana 2, stav 2, koji predviđa mogućnost proširenja djela za koja se odobrava izručenje u pogledu djela koja ne ispunjavaju uvjet koji se odnosi na visinu kazne koja se može izreći. Međutim u ovom slučaju, proširenje je dopušteno ali i obavezno u pogledu drugih djela o kojima govori treća rečenica u ovom podstavu.

Podstav (b) propisuje da se pravilo specijalnosti neće primjenjivati ako izručena osoba, mada je za to imala mogućnost, nije napustila teritoriju strane kojoj je

bila izručena u roku od 45 dana od njenog konačnog puštanja na slobodu ili se na nju ponovo vratila.

Riječi "za to imala mogućnost" u podstavu (b) su zamijenile riječi "bila na slobodi" koje su prvobitno bile upotrijebljene, zbog toga što im je značenje više općenito, a time i manje restriktivno. Zapravo, ta osoba ne samo da je morala biti na slobodi da bi mogla napustiti teritoriju, nego je također morala imati i mogućnost da to učini (ovim je obuhvaćena bolest ili nedostatak novca).

Pored toga, ova odredba sadrži dva uvjeta i to da je ta osoba konačno puštena na slobodu i da je imala mogućnost da napusti teritoriju.

Stav 2 dopušta strani moliteljici da poduzme potrebne mjere kako bi spriječila nastupanje pravnih posljedica zastare. Eksperti su priznali da je ovakvo dopuštanje neophodno jer državu ništa ne bi sprječavalo da poduzme ovakve mjere čak i da optuženi nije izručen. Prema ovom stavu, strane moliteljice mogu naprimjer osuditi izručenu osobu u odsutnosti za neko djelo koje nije ono za koje se traži njeno izručenje. Međutim u tom slučaju, izručena osoba se ne može pritvoriti za takvo djelo bez saglasnosti zamoljene strane.

Stav 3 odnosi se na slučajeve u kojima se tokom postupka mijenja pravna kvalifikacija djela. Naprimjer, osobi koja je izručena radi teškog ubistva (*murder*) sudi se za ubistvo (*homicide*). Komitet je odlučio da se ovakve izmjene dozvoljavaju samo ako se pokaže da sastavni elementi nove pravne kvalifikacije krivičnog djela dozvoljavaju izručenje.

Član 15 (Dalje izručenje trećoj državi)

Ovaj član predviđa da strana moliteljica može osobu koja joj je izručena dalje izručiti nekoj trećoj državi jedino ako se s tim složi zamoljena strana ili ako izručena osoba nije, ako je za to imala mogućnost, napustila teritoriju strane moliteljice u određenom roku nakon svog konačnog puštanja na slobodu ili se na nju ponovo vratila.

Član 16 (Privremeno hapšenje)

Stav 1 dozvoljava strani moliteljici da zahtjeva privremeno hapšenje, a o ovom zahtjevu odlučuje samo zamoljena strana. Zamoljena strana ovu odluku donosi u skladu sa svojim zakonom. Međutim, podrazumijeva se da strana moliteljica jedina cijeni "hitnost" kao obrazloženje zahtjeva za privremeno hapšenje.

Stav 2 odnosi se na informacije koje se moraju dati uz zahtjev za privremeno hapšenje.

Stav 3 propisuje način dostave zahtjeva. Na kraju ovog stava kaže se da će nadležni organ strane moliteljice biti odmah obaviješten o rezultatima povodom njenog zahtjeva.

Stav 4 odnosi se na puštanje na slobodu nakon privremenog hapšenja. Predviđena su dva roka, neobavezni rok od 18 dana nakon čijeg isteka uhapšena osoba može biti oslobođena, i obavezni rok od 40 dana nakon čijeg isteka osoba mora biti puštena na slobodu ako zamoljena strana u tom roku ne primi odgovarajući zahtjev za izručenje. Ovaj stav također predviđa da je privremeno puštanje na slobodu dopušteno čak i prije isteka roka. Međutim u tom slučaju,

zamoljena strana treba poduzeti sve mjere nadzora koje smatra nužnim kako bi se spriječio bijeg dotične osobe.

Prema *stavu 5* puštanje dotične osobe na slobodu neće prejudicirati njen ponovno hapšenje i izručenje ako se naknadno primi zahtjev za izručenje.

U pogledu zakona mjerodavnog za postupak i odluke o privremenom hapšenju, komitet je zaključio da je primjenjivo samo pravo zamoljene strane. Ovo pitanje je obrađeno u Članu 22.

Član 17 (Stjecaj više zahtjeva)

Ovaj član govori o slučaju kad izručenje traži više država istovremeno. Zamoljena strana prilikom donošenja odluke mora voditi računa o nekoliko faktora navedenih u ovom članu.

Član 18 (Izručenje tražene osobe)

Ovaj član je zasnovan na Članu 14 Francusko-njemačke konvencije o izručenju.

Stavovi 1, 2, 3 i 5 ne zahtijevaju poseban komentar.

Stav 4 odnosi se na slučaj u kojem strana moliteljica ne preuzme traženu osobu dana kojeg utvrdi zamoljena strana. U tom slučaju, osim ako okolnosti izvan njihove kontrole nisu spriječile jednu ili drugu stranu da izruči, odnosno preuzme traženu osobu, ta osoba se može pustiti na slobodu nakon 15 dana, a mora se pustiti na slobodu nakon 30 dana. Tada izručenje te osobe za isto djelo može biti odbijeno.

Jedan ekspert je skrenuo pažnju komiteta na činjenicu da prema zakonu njegove zemlje, mjesec dana od dana obavijesti o nalogu za izručenje dostavljene strani moliteljici, nadležni organi više ne mogu izručiti osobu za isto djelo.

Član 19 (Odgodeno ili uvjetno izručenje)

Stav 1 ovog Člana predviđa da se izručenje tražene osobe može odgoditi kako bi zamoljena strana protiv nje provela postupak ili kako bi ta osoba odslužila kaznu za neko drugo krivično djelo.

Prema odredbama *stava 2*, umjesto da odgodi izručenje, zamoljena strana može privremeno izručiti traženu osobu strani moliteljici prema zajednički dogovorenim uvjetima.

Član 20 (Predaja imovine)

Stav 1 propisuje da je zamoljena strana dužna da zaplijeni i preda strani moliteljici imovinu koja je eventualno potrebna kao dokaz ili koja je eventualno stečena kao rezultat izvršenja krivičnog djela. Zamoljena strana je dužna udovoljiti zahtjevu ove vrste jedino u mjeri u kojoj to dozvoljava njen zakon. Komitet je također odlučio da se imovina, stečena kao rezultat izvršenja krivičnog djela, pronađena nakon hapšenja tražene osobe također predaje strani moliteljici.

Ostali *stavovi* ovog člana ne zahtijevaju poseban komentar.

Član 21 (Tranzit)

Većina delegacija bile su mišljenja da tranzit izručenih osoba treba podlijegati manje strogim uvjetima nego samo izručenje. Međutim, neki eksperti se s ovim nisu složili i tražili su da se u oba slučaja propišu isti uvjeti ili da se barem za tranzit propišu strožiji uvjeti od onih predviđenih u ovom Članu. Iz poštovanja prema ovom stajalištu u stavu 5 je uključena dopuštajuća klauzula. Strana koja se želi pozvati na ovu klauzulu, mora dati izjavu u tom smislu u trenutku potpisivanja ili ratifikacije Konvencije. U tom slučaju se može primijeniti pravilo o reciprocitetu.

Prema odredbama *stava 1*, tranzit se mora odobriti pod uvjetom da se dato krivično djelo ne smatra djelom političke ili čisto vojne prirode i da je kažnivo prema zakonu države tranzita. Ovaj stav ne isključuje tranzit državljanina države tranzita.

Stav 2, međutim, stranama daje pravo da odbiju tranzit svojih državnjana.

Stav 3 predviđa da se uz zahtjev za tranzit treba dostaviti samo dokumentacija navedena u Članu 12, stav 2.

Stav 4 govori o tranzitu zračnim putem.

Povela se detaljna diskusija da li prijevoz osobe brodom ili avionom države koja nije ni strana moliteljica niti zamoljena strana treba smatrati tranzitom preko teritorije te zemlje. Nekoliko eksperata je bilo mišljenja da bi se trebalo tako smatrati. Drugi su primijetili da bi stroga primjena ovakvog pravila dovela do teškoća, posebno prilikom pristajanja brodova u luke u trećim zemljama ili samo prolaskom kroz njihove teritorijalne vode. da li bi u takvim slučajevima bilo neophodno tražiti od tih trećih država da dopuste tranzit? Odgovor na ovo pitanje bi se razlikovao ovisno o tome da li je taj brod u privatnom vlasništvu neke osobe, privatne kompanije ili države. S obzirom na ove teškoće, komitet je odlučio da se ovim pitanjem ne bavi u Konvenciji nego da ga ostavi da bude riješeno u praksi.

Komitet je smatrao da je samo na strani moliteljici obaveza da obavi sve potrebne aktivnosti za tranzit i riješi sva s njim povezana pitanja u dogovoru s vlastima države tranzita. Dogovoren je da strana moliteljica što prije obavijesti zamoljenu stranu o tome kada se tranzit može obaviti. Druga strana nije obila obavezna da traži kakve garancije u tom smislu. Zamoljena strana bi odlučila kada i gdje će izručiti traženu osobu u skladu sa Članom 18, stav 3. Ona bi svoje obaveze ispunila izručenjem tražene osobe bilo na granici, u luci ukrcaja broda ili na aerodromu na kojem se ukrcava avion korišten za prijevoz te osobe.

Jedan ekspert je spomenuo slučaj osobe koju je preuzeala strana moliteljica na teritoriji zamoljene strane s namjerom da ga zračnim prebaci preko teritorija treće zemlje. U tom slučaju, strana moliteljica je jedina odgovorna za tranzit. Zamoljena strana stoga nije mogla zahtijevati garancije u vezi organizacije tranzita čak i ako je korišten avion zamoljene strane.

Član 22 (Postupak)

Ovaj član predviđa da će se postupak i odluka o privremenom hapšenju I izručenju voditi isključivo prema zakonu zamoljene strane.

Član 23 (Jezici u upotrebi)

Ovaj član predviđa da dokumentacija koja se podnosi uz zahtjev za izručenje mora biti na jeziku strane moliteljice ili na jeziku zamoljene strane. Međutim, zamoljena strana može da zatraži prijevod na jedan od službenih jezika Vijeća Evrope.

Dogovoreno je da zahtjev za izručenje treba napisati na jednom od jezika koji su uobičajeno u upotrebi u diplomatskoj prepisci između dvije strane.

Član 24 (Troškovi)

Stav 1 predviđa da se od strane moliteljice ne može tražiti da snosi troškove koji nastanu na teritoriji zamoljene strane.

Prema *stavovima 2 i 3* troškove tranzita i transporta osobe koja se traži s teritorije koja nije matična teritorija nastale između te teritorije i matične teritorije zamoljene strane ili strane moliteljice snositi će ova posljednja.

Član 25 (Definicija "naredbe o pritvoru")

Ovaj član daje definiciju izraza "naredba o pritvoru" koji se navodi u Članovima 1, 2, 12 i 14 ove Konvencije. Ova odredba zasnovana je na Članu 21 Francusko-njemačke konvencije o izručenju. (Vidi komentar o Članu 1 ove Konvencije.)

Član 26 (Rezerve)

Osnovno pitanje o kojem se raspravljalo bilo je da li u Konvenciji treba dati neku opću formulu kojom se dopušta izražavanje rezervi u odnosu na bilo koju odredbu Konvencije ili u Konvenciji treba naznačiti odredbe na koje se mogu izraziti rezerve. Kako je većina eksperata bila za opću formulu, ona je data u *stavu 1*.

Komitet je, međutim, smatrao da se mogu izraziti samo neophodne i opravdane rezerve. Komitet se složio s mišljenjem kojeg su izrazili članovi nadležne skupštinske potkomisije o tome da se trebaju izražavati samo rezerve zasnovane na fundamentalnim principima pravosudnog sistema neke zemlje.

Stav 2 može se smatrati zahtjevom državama da povuku svoje rezerve čim to okolnosti dozvole.

Stav 3 omogućuje stranama da primijene pravilo o reciprocitetu u odnosu na stranu koja je izrazila rezervu.

Prilikom polaganja svojih instrumenata ratifikacije, francuska vlada je dala izjavu kojom je iz područja primjene Konvencije isključila Alžir koji je stekao nezavisnost.

Član 27 (Teritorijalna primjena)

Stav 1 predviđa da se Konvencija primjenjuje na matičnu teritoriju strana. Ova odredba je identična Članu 30, stav 1 Evropske konvencije o naseljavanju, potpisane u Parizu 13. decembra 1955. godine.

Stav 2 označava teritoriju na kojoj se Konvencija primjenjuje kad su u pitanju Francuska i Ujedinjeno Kraljevstvo.(Napomena: Spominjanje Alžira više nema nikakvu svrhu nakon stjecanja neovisnosti, što se dogodilo nakon izrade Konvencije.)

Stav 3 omogućuje proširenje primjene Konvencije na područje pokrajine Berlin. Ova odredba preuzeta je iz Dijela VIII Protokola uz naprijed navedenu Konvenciju.

Stav 4 govori o proširenju primjene ove Konvencije na teritorije za čije međunarodne odnose je strana odgovorna. Ovo proširenje primjene može se izvršiti jedino neposrednim dogовором između strana.

Član 28 (Odnosi između ove Konvencije i bilateralnih ugovora)

Postavlja se pitanje da li, u slučajevima koji su obuhvaćeni i Multilateralnom konvencijom i bilateralnim ugovorom, strana moliteljica ima slobodu da se pozove na bilo koju od njih po svojoj želji ili bilateralni ugovor ima prednost nad Multilateralnom konvencijom. Ova stvar je od posebne važnosti u slučaju političkog krivičnog djela za koje prema bilateralnom ugovoru izručenje može biti dozvoljeno, dok je prema Multilateralnoj konvenciji isključeno.

nakon duge rasprave, komitet je došao do zaključka da Multilateralna konvencija treba da ima prednost nad svakim drugim prethodno zaključenim ugovorom. Po mišljenju eksperata, usvajanje pravila u ovom smislu opravdava opća i multilateralna priroda ove Konvencije koja se može smatrati konvencijom koja uređuje cijelu oblast izručenja između strana ugovornica. Pored toga, usvajanje suprotnog pravila bi stranama koje žele zaključiti bilateralni ugovor omogućilo da u njega unesu odredbe koje su kontradiktorne odredbama u Multilateralnoj konvenciji, čime bi je lišili njene suštine. S obzirom na ove razloge, usvojeno je pravilo izneseno u stavu 1 ovog Člana.

U pogledu ugovora koje bi strane mogle kasnije zaključiti, stav 2 ovog Člana u određenoj mjeri ograničava njihovu slobodu predviđajući da mogu zaključiti bilateralne i multilateralne ugovore kako bi dopunili odredbe ove Konvencije, ili olakšali primjenu principa sadržanih u njoj. Ovo novo pravilo predstavlja prirodnu posljedicu principa, formuliranog u stavu 1, da Multilateralna konvencija ima prednost nad bilateralnim ugovorima.

Stav 3 omogućuje stranama koje imaju sistem izručenja zasnovan na jednoobraznim zakonima, naprimjer skandinavske zemlje, ili stranama koje imaju sistem zasnovan na reciprocitetu, naprimjer Irska i Ujedinjeno Kraljevstvo, da svoje međusobne odnose urede isključivo na temelju tog sistema. Ova odredba se morala usvojiti jer zemlje ne uređuju svoje odnose po pitanju izručenja na osnovu međunarodnih ugovora, nego su to radile ili rade dogовором o usvajanju jednoobraznih ili recipročnih domaćih zakona.

Član 29 (Potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu)

Ovaj član, koji predviđa da Konvencija treba "biti otvorena", omogućuje državama članicama Vijeća da je potpišu u bilo kojem trenutku. Tako će države koje sada ne mogu da je prihvate moći da je potpišu kasnije.

Smatralo se da su dovoljne tri ratifikacije kako bi Konvencija stupila na snagu.

Komitet je smatrao da stranama treba dati rok od 90 dana nakon polaganja instrumenata ratifikacije da poduzmu praktične mjere potrebne za stupanje na snagu odredbi Konvencije.

Član 30 (Pristupanje)

Prema ovom članu, pristupanje se vrši na poziv upućen od Komiteta ministara. Poziv je u formi rezolucije usvojene u skladu s odredbama Statuta Vijeća Evrope. Međutim, predviđeno je da je ova rezolucija valjano usvojena jedno ako za nju glasaju predstavnici svih ugovornih strana u Komitetu ministara.

Član 31 (Otkazivanje)

Slične odredbe postoje i u drugim konvencijama Vijeća Evrope. Komitet je odlučio da otkazivanje stupa na snagu šest mjeseci od dana prijema obavijesti.

Član 32 (Obavijest)

U ovom članu je navedeno sve o čemu Generalni sekretar Vijeća Evrope treba obavijestiti strane ugovornice.

---

5 Sažetak pitanja koja nisu uključena u Multilateralnu evropsku konvenciju, ali o kojima se vodila rasprava

1. Amnestija

Postavljeno je pitanje treba li izručenje odbiti:

1. Ako je u državi moliteljici proglašena amnestija;
2. Ako je u zamoljenoj državi proglašena amnestija za krivična djela koja spadaju u kategoriju djela za koje se traži izručenje.

Eksperti su bili mišljenja da prvu mogućnost ne treba niti razmatrati jer se čini malo vjerovatnom. Pored toga, u takvom slučaju zahtjev za izručenje ne bi bio zasnovan na zakonu te bi tako bio odbijen.

Što se tiče druge mogućnosti, eksperti su smatrali da amnestija generalno uzima u obzir lokalne i domaće razloge i da je ne treba proširivati na osobe za koje joj prвobитно nije ni bio cilj da ih obuhvati. Stoga izručenje treba odobriti.

2. Djela počinjena prije stupanja na snagu Konvencije

Određeni eksperti su razmatrali da se iz područja primjene Konvencije isključe djela počinjena više od određenog vremena od njenog potpisivanja. Komitet nije bio sklon ovakvoj odredbi, pošto su eksperti jednoglasno bili mišljenja da, osim ako nije predviđeno drugačije, bilateralna konvencija bude primjenjiva bez bilo kakvog vremenskog ograničenja u pogledu djela počinjenih prije njenog stupanja na snagu, pod uvjetom da je zahtjev za privremeno hapšenje ili izručenje dostavljen zamoljenoj državi nakon stupanja na snagu konvencije koju su strane potpisale.

3. Rješavanje sporova

Eksperti su razmatrali pitanje da li u tekstu Konvencije treba uključiti odredbu o rješavanju sporova. Na tu temu je dato nekoliko prijedloga, koje je međutim komitet odbio iz razloga što se takve odredbe samo rijetko mogu naći u konvencijama o izručenju. U praksi se sve razlike do kojih dođe u primjeni ili tumačenju ovakvih konvencija na zadovoljavajući način rješe diplomatskim putem.

Određeni eksperti su primijetili da bi se, u slučaju nepostojanja posebne odredbe u konvenciji, sve razlike u tumačenju mogle riješiti pozivanjem na druge ugovore. Nekoliko država članica Vijeća potpisalo je bilateralne ugovore o arbitraži i pomirenju, države potpisnice Ženevskog općeg akta iz 1928. godine mogле bi se pozivati na taj Akt, a one države koje su prihvatile dopuštajući klauzulu Člana 36. stav 2 Statuta Međunarodnog suda pravde mogle bi se na nju pozivati. Države koje nisu vezane nijednim od ovih ugovora bi se uvijek mogle dogovoriti da spor ove vrste iznesu pred Međunarodni sud pravde ili da ga upute na arbitražu. Ako Evropska konvencija o mirnom rješavanju sporova stupa na snagu, ona bi se primjenjivala na sporove proistekle iz konvencije o izručenju.

Iz tih razloga komitet je odlučio da odredbu o rješavanju sporova ne uključi u model-konvenciju.

4. Uzajamno pružanje pomoći u krivičnim postupcima

Tokom rasprava komiteta spominjano je ovo pitanje koje je vezano za problem izručenja. Komitet je generalno bio sklon time da se donese posebna konvencija o uzajamnom pružanju pomoći u krivičnim postupcima. Do sada nije izrađena nijedna multilateralna konvencija o ovoj temi. Nekoliko delegacija je izjavilo da su njihove zemlje zaključile bilateralne ugovore o ovom pitanju i da su izrađene i model-konvencije.

Eksperti su smatrali da je ovo pitanje od velike praktične važnosti i da treba biti obrađeno u multilateralnoj konvenciji među državama članicama Vijeća Evrope. Smatrali su da bi takva konvencija bila prihvatljiva većem broju članica Vijeća nego što je to Konvencija o izručenju. Komitet eksperata stoga preporučuje Komitetu ministara da Komitetu eksperata naloži izradu konvencije o uzajamnom pružanju pomoći u krivičnim postupcima.